

Repte 5. Enfortir l'economia de la identitat i la qualitat

ÀMBIT 3: SECTOR PESQUER

1. Diagnosi

Catalunya és un país amb un perímetre de costa important i una tradició pesquera igualment important. Malgrat això, al nostre país mai no hi ha hagut una política pesquera que hagi tingut en compte la realitat socioeconòmica i la sostenibilitat del recurs pesquer. Avui ens trobem amb una flota fortament subvencionada i que té una capacitat extractiva superior al potencial dels nostres recursos, cosa ens ha abocat a la seva sobreexplotació. D'altra banda, es mantenen dèficits notables, no només pel que fa a temes de gestió, sinó també de comercialització, formació professional, recerca i polítiques socials.

El nostre projecte es fonamenta en la proposta d'un nou model de gestió pesquera amb perspectiva de mitjà i llarg termini. Aquesta proposta parteix de la resposta a la pregunta: com volem el futur de la pesca a Catalunya?

Com en el cas de qualsevol altre recurs natural renovable, els nostres objectius són la sostenibilitat de l'explotació i la cerca dels òptims de rendiment a llarg termini que no posin en perill el futur del recurs. Com en el cas de qualsevol altra activitat econòmica, és també el nostre objectiu assegurar la viabilitat econòmica de l'activitat pesquera extractiva.

D'altra banda, la gestió de la pesca s'ha de basar en la interacció entre els tres elements que hi són fonamentals: el sector pesquer, l'Administració pública i la ciència. Aquests tres elements han d'analitzar, debatre, proposar solucions i planificar el curt, mitjà i llarg termini de la pesca d'una manera col·legiada. Cal dir que res d'això ha estat endegat a Catalunya, ni pel Govern autonòmic ni pel central.

Objectius

1) Garantir la sostenibilitat de l'explotació pesquera a Catalunya a llarg termini en un marc de respecte a la natura.

3. Mesures

2) Crear una mesa de discussió sector-administració-científics (biòlegs, economistes, sociòlegs). El Centre de Referència en Pesca, recentment aprovat, pot acomplir aquesta funció. La funció d'aquesta Mesa seria l'anàlisi conjunta dels problemes i la recerca de solucions.

3) Potenciar la recerca científica.

- 4) Realitzar regularment l'avaluació dels recursos tot actualitzant el seu estat i el seu potencial.
- 5) Incorporar les eines de gestió reconegudes i recomanades internacionalment (codi de conducta de la pesca responsable, mesures tècniques, gestió de l'esforç pesquer, enfocament ecològic, plans de recuperació, àrees protegides, principi de precaució). Contemplar la possibilitat de comptar amb assessorament extern.
- 6) Produir anàlisis econòmiques de l'activitat pesquera (en particular en referència a lessubvencions, procés de formació de preus i mercats).
- 7) Racionalitzar les mesures de control i vigilància (a la mar, a les llotges, als transports, als mercats).
- 8) Execució de les mesures de gestió, control, seguiment, estadístiques i mostreig biològic.
- 9) Desenvolupar un pla d'avaluació i gestió de la pesca esportiva.
- 10) Integrar la pesca en la gestió d'espais marítims.
- 11) Donar dimensió mediterrània (GFCM, ICCAT), europea (UE) i internacional (FAO, convenis internacionals, etc.) a la gestió de la pesca a Catalunya.
- 12) Potenciar els productes de qualitat, les denominacions d'origen i el peix fresc de la costa, en els circuits regulars de comercialització.
- 13) Establir un control sanitari i de qualitat estricta dels productes d'importació.
- 14) Controlar la legalitat del producte d'importació (talles mínimes).
- 15) Donar suport a l'extensió de pràctiques associatives entre col·lectius de pescadors i altres activitats del sector.
- 16) Impulsar la formació tècnica i el reciclatge dels professionals.
- 17) Aplicar polítiques socials efectives al col·lectiu de pescadors: assistència familiar i seguretat social, atenció sanitària, medicina preventiva, seguretat, comunicació, salvament a la mar, cobertura de l'atur i atur tècnic.
- 18) Assumir totes les competències en matèria de pesca per tal d'incrementar l'eficàcia en la gestió pesquera. Alguns dels problemes pesquers a Catalunya vénen de la impossibilitat de fer una política pròpia. La Generalitat de Catalunya només té competències en aigües interiors que, en el cas de Catalunya, representen poc més de 2300 km², només el 15% de les aigües jurisdiccionals i menys del 10% de les aigües on normalment pesca la flota catalana (fins 800 metres de fondària, poc més de 24 000 km²). Això fa que la Generalitat de Catalunya no pugui fer una política pesquera pròpia, ja que fora de les aigües interiors hi pot pescar qualsevol altra flota provenint de ports espanyols, sense que la Generalitat pugui dir-hi res.
- 19) Desenvolupar una política de préstecs adequada a les característiques dels propietaris d'embarcacions per permetre la modernització de la flota i, si escau, estudiar ajuts en aquest mateix sentit. Tot això, amb el benentès que cal evitar la sobrecapitalització d'una flota actualment ja sobredimensionada, tenint en compte el recurs disponible.
- 20) Subvencionar la retirada d'embarcacions.